

Dosarul nr. 2ra-2096/19

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul central) jud: G. Bîrsan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud: A. Corcenco, D. Corolevski, D. Stănilă

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lidia Scripnic,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena
Nojac împotriva Lidiei Scripnic cu privire la repararea prejudiciului moral și
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 17 iulie 2018, Elena Nojac a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Lidiei Scripnic, prin care a solicitat încasarea cu titlu de despăgubire a prejudiciului
moral a sumei de 5 000 lei și cu titlu de cheltuieli de judecată a sumei de 500 lei.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că la 25 aprilie 2017 pârâta a aruncat deșeuri
de origine animală, un șobolan mort, în grădina gospodăriei reclamantei, situate în
or. Edineț str. V. Stroescu, 60, prin ce a încălcat regulile de menținere a curățeniei.

Ulterior, la 13 septembrie 2017, prin hotărârea Comisiei administrative de pe
lângă Primăria Edineț s-a recunoscut că Lidia Scripnic este culpabilă de comiterea
contravenției administrative prevăzute de art. 181 din Codul contravențional și a fost
sanționată cu amendă în mărime de 20 u.c..

Lidia Scripnic a contestat hotărârea menționată în instanța de judecată. Astfel,
prin hotărârea Judecătoria Edineț din 12 decembrie 2017 a fost admisă contestația
depusă de Lidia Scripnic. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, cauza
a fost restituită la rejudecare.

La 25 mai 2018 Judecătoria Edineț a respins contestația depusă de Lidia
Scripnic împotriva hotărârii din 13 septembrie 2017 a Comisiei administrative de pe
lângă Primăria Edineț.

Iar, prin decizia Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2018, hotărârea Judecătoria
Edineț din 25 mai 2018 a fost casată, fiind pronunțată o nouă hotărâre, cu înlăturarea
răspunderii contravenționale în privința Lidiei Scripnic în baza art. 181 din Codul

contravențional, pe motivul prescripției răspunderii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

Prin urmare, în acțiune s-a invocat că în rezultatul acțiunilor ilicite ale pârâtei, reclamanta a suportat un stres puternic, care i-a afectat sănătatea.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Nojac împotriva Lidiei Scripnic.

S-a încasat de la Lidia Scripnic în beneficiul Elenei Nojac cu titlu de prejudiciu moral suma de 2 000 lei și cu titlu de cheltuieli de judecată suma 500 lei.

S-a încasa de la Lidia Scripnic în contul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

La 9 ianuarie 2019, Lidia Scripnic a declarat apel împotriva hotărârii din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Lidia Scripnic.

S-a modificat hotărârea din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul central, prin micșorarea cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral încasat în beneficiul Elenei Nojac de la 2 000 lei la 500 lei.

În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

În susținerea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță eronat a ajuns la concluzia de a încasa de la Lidia Scripnic suma de 2 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciu moral cauzat.

Astfel, instanța a conchis că este exagerată suma prejudiciului stabilit de către instanțe de fond, or, în speță se confirmă că pârâta prin acțiunile sale ilicite a provocat careva suferințe morale, însă acestea sunt neînsemnate, gravitatea suferințelor nefiind confirmată prin probe, motiv pentru care instanța de apel a considerat oportun de a micșora suma prejudiciului moral de la 2 000 lei la 500 lei.

La 17 iunie 2019, Lidia Scripnic a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului, s-a invocat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale cu privire la mărimea compensației prejudiciului moral fără a indica norma legală în baza căreia a fost dispusă încasarea acestui prejudiciu.

Instanța a interpretat eronat prevederile art. 1398 din Codul civil în vigoare la momentul înaintării acțiunii, și nu stabilit cauzarea prejudiciului moral Elenei Nojac fapt ce constituie temei de recurs conform art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

A menționat că nu a fost demonstrat existența dreptului de proprietate al intimitei asupra terenului agricol.

Prin urmare, consideră că suma despăgubirii pentru prejudiciul moral a fost încasată neîntemeiat, or instanța de apel nu motivat temeinicia calității de parte vătămată a intimitei pe cauza contravențională de învinuire și existența dreptului de proprietate asupra terenului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 23 mai 2019, iar recursul a fost declarat la 17 iunie 2019, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 2 octombrie 2019 în adresa intimatei a fost expediată copia cererii de recurs depuse Lidia Scripnic cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Însă, în termenul stabilit intimata Elena Nojac nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând

regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Lidia Scripnic nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lidia Scripnic.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari